

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2022 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny – Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Hanna Bartkowiak

Sędziowie: Małgorzata Ziolecka

Małgorzata Winkler - Galicka

Protokolant: prot. sąd. Katarzyna Szymczak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Poznań – Grunwald w Poznaniu Kingi Peplińskiej

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2022 r.

sprawy **P. G.**

oskarżonego z art. 177 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora oraz pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu

z dnia 4 lipca 2022 r., sygn. akt III K 349/21

1. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- a) w opisie czynu przypisanego w pkt 1 przyjmuje, że oba samochody biorące udział w zderzeniu poruszały się drogą (...) w tym samym kierunku,
- b) na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 kk zobowiązuje oskarżonego do informowania sądu o przebiegu okresu próby co 6 (sześć) miesięcy,
- c) w pkt 4 podwyższa wysokość kosztów należnych od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa do kwoty 5 163,82 zł i wymierza mu opłatę w wysokości 180 zł.

2. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

3. Zwalnia oskarżonego i reprezentującego małoletnią oskarżycielkę posiłkową M. R. od obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa należnych od nich po połowie kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Małgorzata Winkler - Galicka Hanna Bartkowiak Małgorzata Ziolecka

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 1008/22

Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 4 lipca 2022 r., sygn. akt III K 349/21

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w części

w całości

#

co do winy

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów	
---	---------------	--

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

<p>2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

<p>3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>		
Lp.	Zarzut	
3.1.	<p><u>Zarzut podniesiony przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej:</u></p> <p>Obraza przepisów prawa procesowego, tj. art. 7 kpk poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, co doprowadziło w konsekwencji do błędnych ustaleń faktycznych w sprawie, wyrażające się w nieuzasadnionym przyjęciu, że:</p> <p>a) obrażenia doznane przez pokrzywdzoną dotyczą w głównej mierze oka lewego, podczas gdy skutkiem wypadku komunikacyjnego jest przede wszystkim całkowita i trwała utrata wzroku w prawym oku oraz poważne uszkodzenie oka lewego (funkcjonalność oka lewego ogranicza się do reakcji na światło);</p> <p>b) oskarżony po wypadku wysiadł z pojazdu i podbiegł do samochodu pokrzywdzonej celem udzielenia pomocy, podczas gdy oskarżony w żaden sposób nie interesował się</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

	<p>stanem zdrowia pokrzywdzonej ani na miejscu zdarzenia ani nawet w trakcie trwania postępowania przygotowawczego;</p> <p>c) koszt operacji mającej na celu zatrzymanie degradacji lewego oka w prywatnej klinice w Wielkiej Brytanii będzie wynosić około 25-30.000 złotych, podczas gdy faktyczny koszt przedmiotowej operacji szacowany jest na kwotę 25-30.000 funtów, a więc ponad 5-krotnie więcej.</p>	
<p>Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej w petitum apelacji zgłosił zaskarżenie wyroku Sądu Rejonowego jedynie w części dotyczącej kary, ale jednocześnie negował pewne ustalenia faktyczne poczynione przez organ meriti, przy zgłoszonym zarzucie naruszenia art. 7 kpk. Sąd Okręgowy zweryfikował zatem poprawność wskazanych w zarzucie ustaleń faktycznych, które w pewnej części rzeczywiście okazały się nietrafne, przy czym było to wynikiem jedynie przyjętych ustaleń a nie błędami w ocenie przeprowadzonych dowodów, która w całości była należyta, zgodna z art. 7 kpk. Niemniej jednak istotne jest to, że apelujący poprzez wykazanie błędów w zakresie ustaleń faktycznych, dążył do innego zwartościowania okoliczności, mających zdaniem skarżącego przełożenie na stopień winy i społecznej szkodliwości osądzanego zachowania P. G.. Tymczasem okoliczności te nie mogły zaważyć na tak drastycznym zaostrzeniu kary zasadniczej wymierzonej oskarżonemu jak</p>		

oczekiwałby tego pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej.

Przechodząc do meritum, należało przyznać rację pełnomocnikowi oskarżycielki posiłkowej, który zwrócił uwagę na niepoprawne ustalenie rozmiaru obrażeń jakich doznała pokrzywdzona na skutek zdarzenia komunikacyjnego z dnia 7 marca 2020 r. Sąd Rejonowy przyjął, że wskutek wspomnianego wypadku N. R. doznała urazowego uszkodzenia obu gałek ocznych, zwłaszcza lewej. Stwierdzenie to opierało się na wnioskach końcowych opinii biegłego sądowego C. Ż. Tymczasem z uznanych przez Sąd Rejonowy za w pełni wiarygodne dowody w postaci zarówno dokumentacji medycznej pokrzywdzonej, jak i zeznań świadka specjalisty z dziedziny okulistyki I. R. (leczącej pokrzywdzoną) wynikało jednoznacznie, że prawe oko zostało uszkodzone w znacznie większym rozmiarze aniżeli lewe, gdyż właśnie w prawym oku pęknięcie gałki ocznej było na tyle rozległe, że oko nie kwalifikowało się właściwie do żadnego leczenia. Na prawe oko pokrzywdzona praktycznie zupełnie nie widzi, ma ona w nim jedynie poczucie światła (przy czym jest ono wątpliwe) i to tylko z prawej strony. Natomiast lewe oko widzi w 10-12 % i niezbędne jest utrzymywanie w nim ciężkiego oleju silikonowego, który musi być okresowo wymieniany i niestety ma on również negatywne skutki dla narządu wzroku N.R., jednak obecnie jego zastosowanie jest niezbędne by pokrzywdzona w ogóle widziała chociaż na lewe oko. Niewątpliwie więc obrażenia ciała pokrzywdzonej nie ograniczały się wyłącznie do lewego oka, ale obejmowały także jej prawe oko. Warto jednak zauważyć,

że w poczynionych ustaleniach faktycznych Sąd Rejonowy wskazał na uraz obu gałek ocznych, jednak uściślając to ustalenie błędnie podał, że uszkodzeniu uległa zwłaszcza lewa gałka oczna, o prawym oku nic nie pisząc.

W tej części zarzut pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej był trafny. Istotne jest jednak, że w zarzucie stawianym oskarżonemu przez prokuratora, a następnie w czynie przypisanym oskarżonemu w zaskarżonym wyroku przyjęto ogólnie, że pokrzywdzona na skutek zachowania oskarżonego doznała ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Uszkodzenie obu gałek ocznych ewidentnie wpisuje się w określenie „ciężkiego uszczerbku na zdrowiu” w postaci innego ciężkiego kalectwa. Tak więc uchybienie Sądu Rejonowego właściwie sprowadzało się do niepoprawnego ustalenia jedynie w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, że uszkodzeniu u pokrzywdzonej uległa zwłaszcza gałka lewa. Błąd ten organ odwoławczy zatem potwierdził.

Zgromadzony materiał dowodowy nie dawał również podstaw do ustalenia, że bezpośrednio po wypadku oskarżony wysiadł z samochodu i podbiegł do samochodu pokrzywdzonej celem udzielenia jej pomocy. Takiego spostrzeżenia rzeczywiście nie poczynił nikt z uczestników ani osób obecnych na miejscu wypadku. Natomiast obecni na miejscu świadkowie zgodnie podawali, że podsądny był w szoku, chodził po jezdni drogi ekspresowej, wyrzucał sobie, że doprowadził do zdarzenia. Sam podsądny składając wyjaśnienia podał, że najpierw sprawdził stan zdrowia

swojej pasażerki i poprosił ją o wezwanie służb ratunkowych a potem pobiegł do samochodu B. zobaczyć czy nic tam się nie stało. Wówczas został odepchnięty przez kierującego, który wyrzucił mu spowodowanie wypadku. Potwierdziła tą okoliczność zeznając dziewczyna oskarżonego D. Ś.. Mając to wszystko na uwadze należało stwierdzić, że Sąd Rejonowy zbyt dowolnie przyjął, że P. G. podbiegł do auta pokrzywdzonej celem udzielenia jej pomocy, jednocześnie jednak nie było podstaw do przyjęcia, jak oczekiwał tego pełnomocnik, że oskarżony był obojętny co do stanu zdrowia pokrzywdzonej i to zarówno na miejscu zdarzenia, jak i później w trakcie trwania procesu karnego. Zachowanie ojca N. R. było zrozumiałe w takich okolicznościach, podobnie zresztą jak i postawa oskarżonego, który po okazanej mu niechęci nie podjął kolejnych prób rozmowy, czy nie deklarował osobistej pomocy, obawiając się reakcji zrozpaczonego rodzica N. R.. Obiektywnie rzecz oceniając nie można było poczytywać takiego zachowania jako braku zainteresowania losem pokrzywdzonej. Podsądny poprzez swojego obrońcę proponował mediacje z oskarżycielką posiłkową, jednak te propozycje spotkały się z odmową. Trudno w takiej sytuacji doszukać się u podsądnego braku empatii i złej woli. Znamienne jest przy tym, że oskarżony wpłacił na rzecz rodziny pokrzywdzonej łącznie 55.000 zł (z czego 5.000 złotych przed wydaniem wyroku skazującego przez Sąd I instancji, a reszta na etapie postępowania apelacyjnego, k. 739). Świadczy to o poczuciu jego odpowiedzialności za skutki wypadku do jakiego doprowadził.

Nie ma podstaw by przyjmować, że wspomniane wpłaty pieniężne miały charakter instrumentalny i chodziło jedynie o polepszenie sytuacji procesowej oskarżonego. Stwierdzenie to, powtarzane w apelacji pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej, jest wysoce subiektywne i zdaniem organu odwoławczego nietrafne. Omówiona tu okoliczność nie mogła zatem uzyskać oczekiwanego przez apelującego przełożenia na zaostrzenie kary wobec sprawcy wypadku.

Ostatnim zagadnieniem wymagającym zbadania w ramach tego zarzutu jest rzeczywisty koszt operacji okulistycznej pokrzywdzonej do wykonania w Wielkiej Brytanii. Faktycznie z zeznań ojca N. R. wynika, że operacja ta (w skład której wchodzić ma kilka różnych zabiegów medycznych) ma kosztować 25-30.000 funtów. Sąd Rejonowy przypisał tym zeznaniom pełną wiarygodność, zatem szacowanie jej kosztów na 25-30.000 złotych było kwestią omyłki ze strony organu niższej instancji, niczym więcej. Ta część omawianego zarzutu zasługiwała zatem na uwzględnienie co do skorygowania prognozowanych kosztów operacji pokrzywdzonej za granicą jakie omyłkowo w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wskazano w zaniżonej wysokości. Jednak to uchybienie nie miało żadnego wpływu na treść zapadłego rozstrzygnięcia w zakresie orzeczenia o karze wymierzonej P. G..

Konkludując, jedynie potwierdzone nieprawidłowości co do ustaleń faktycznych dotyczących obrażeń ciała u N. R. doznanych w wypadku drogowym spowodowanym przez P. G. mogły mieć znaczenie

<p>w kontrolnych rozważaniach na temat zarzutu niewspółmierności kary 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat. Przy czym, błąd Sądu I instancji polegał w zasadzie na ograniczonej prezentacji w uzasadnieniu tych skutków zdrowotnych dla pokrzywdzonej, które wynikały jednoznacznie z uznanych za wiarygodne materiałów dowodowych i które nadal mieściły się w kwalifikacji prawnej czynu jako skutki z art. 156 § 1 pkt 2 kk.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmiana zaskarżonego wyroku w zakresie orzeczenia o karze i wymierzenie oskarżonemu kary 4 lat pozbawienia wolności.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Brak podstaw do uwzględnienia powyższego wniosku, gdyż po pierwsze tylko część podniesionych uchybień co do ustaleń faktycznych się potwierdziła a po drugie błędy te nie były tego rodzaju aby mogły zaważyć na zmianie zaskarżonego orzeczenia w zakresie wymiaru kary na niekorzyść oskarżonego.</p>		
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>	
<p>3.2.</p>	<p>Zarzut _____ podniesiony _____ przez pełnomocnika _____ oskarżycielki posiłkowej: Rażąca niewspółmierność kary polegająca na wymierzeniu kary 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>

	<p>wykonania na okres 3 lat próby, podczas gdy znaczny stopień społecznej szkodliwości czynu oraz konsekwencje przestępstwa, w tym rozmiar dramatycznych obrażeń doznanych przez pokrzywdzoną, która w wyniku wypadku bezpowrotnie została pozbawiona wzroku w prawym oku, widzenie w lewym oku ogranicza się do percepcji światła, a jej życie po wypadku skupia się wyłącznie na próbach powstrzymania dalszej degradacji widzenia w lewym oku – co przemawia za orzeczeniem wobec oskarżonego kary bezwzględnego pozbawienia wolności na okres nie krótszy niż 4 lata.</p>	
<p>Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Warto przypomnieć, iż rażąca niewspółmierność kary, uzasadniająca uwzględnienie zarzutu z art. 438 pkt 4 kpk, występuje wtedy, gdy kara orzeczona nie uwzględnia w należyty sposób stopnia społecznej szkodliwości przypisywanego czynu oraz nie realizuje wystarczająco celu kary, ze szczególnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych. Pojęcie niewspółmierności rażącej oznacza <u>znaczną, wyraźną i oczywistą, a więc niedającą się zaakceptować dysproporcję między karą wymierzoną a karą sprawiedliwą (zasłużoną)</u>. Tak orzeczona kara może być wynikiem bądź to nie dostrzeżenia występującej in concreto okoliczności istotnej z punktu widzenia dyrektywy wymiaru kary z art. 53 kk i nast. lub też nie nadania im adekwatnej wagi. Oceniając współmierność kary w relacji do dyrektyw i okoliczności</p>		

wyznaczających jej wymiar, nie wolno zapominać, że art. 53 § 1 kk pozostawia wymiar kary sędziowskiemu uznaniu, nakazując, aby mieściła się ona w granicach przewidzianych przez ustawę. Przy ocenie kary przez pryzmat jej rażącej niewspółmierności nie można zatem nie uwzględniać granic, w jakich kara za dane przestępstwo może być orzeczona i w jakich niejako "proporcjach" pozostaje kara orzeczona względem granic pozostawionych sędziowskiemu uznaniu. W konsekwencji miarą surowości kary polegającej na pozbawieniu wolności, nie może być jedynie ilościowe oznaczenie czasu pozbawienia wolności ale stopień wykorzystania sankcji karnej przewidzianej za dane przestępstwo, także z uwzględnieniem występujących w danym postępowaniu, zwykle niepowtarzalnych w danym układzie, okoliczności uzasadniających wymiar orzeczonej kary (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 27 maja 2022 r., sygn. akt II AKa 489/21, Legalis nr 2714830).

Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy uznał, że pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej nie wykazał by kara w wymiarze 1 roku pozbawienia wolności z zastosowaniem środka probacyjnego w postaci warunkowego zawieszenia wykonania kary była rażąco łagodna w stosunku do wagi i okoliczności osądzanego przestępstwa, choć nie ulega wątpliwości, że jest to kara dość umiarkowana. Oczywiście nie ma żadnych podstaw by podważać twierdzenia apelującego co do rozmiaru i głębokości skutków zdrowotnych jakie spowodował u pokrzywdzonej wypadek drogowy

z dnia 7 marca 2020 r. Stopień okaleczenia N.R., jak również konieczność dalszego leczenia mającego na celu zatrzymanie procesu degradacji lewej gałki ocznej, wynikały z dokumentacji medycznej oraz zeznań okulistki I. R. i bezsprzecznie są to skutki bardzo poważne. Podobnie nie można podważać wpływu tego zdarzenia na stan emocjonalny pokrzywdzonej i konieczności przystosowania się do życia w zaistniałych po wypadku warunkach. Jasne jest też, że dziewczynka z uwagi na utratę wzroku w tak istotnym stopniu potrzebuje pomocy innych osób w codziennym funkcjonowaniu. Dodać tu także trzeba, że przeprowadzone postępowanie dowodowe, w tym treść opinii biegłych z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych i medycyny sądowej prowadzą do wniosku, że tragiczny dla pokrzywdzonej skutek wypadku był też wynikiem splotu szeregu nieszczęśliwych okoliczności jak uderzenie twarzą w poduszkę powietrzną, która wystrzeliła w chwili zderzenia z jednoczesnym wybiciem szyby bocznej prawej, gdzie zajmowała miejsce pokrzywdzona, która z racji na niewielki wzrost i masę ciała tułowiem częściowo wysunęła się z części piersiowej pasa bezpieczeństwa. Niemniej jednak orzekając o karze skutki wypadku dla pokrzywdzonej i jej rodziny należało oceniać w zestawieniu z innymi czynnikami kształtującymi jej wymiar. W związku z powyższym należało uwzględnić również to, że P. G. popełnił przypisane mu przestępstwo w sposób nieumyślny, co istotne naruszenie przez niego obowiązujących reguł ruchu drogowego miało charakter nieumyślny i to w łagodniejszej formie zawinienia - niedbalstwa.

Oznacza to, że oskarżony naruszył reguły ostrożności jako kierujący bo nie dostosował prędkości do warunków drogowych, nie przewidując możliwości spowodowania wypadku, choć obiektywnie rzecz ujmując powinien i mógł to uczynić. Zgromadzony materiał dowodowy nie dawał zatem podstaw by przyjąć, że sposób jazdy oskarżonego pojazdem mechanicznym był brawurowy, jak „na wyrost” zgłosił w apelacji pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej. Jak Sąd I instancji ustalił, P. G. jechał z prędkością nadmierną do warunków jakie w tym czasie panowały na drodze, ale nie wykazano aby przekroczył prędkość administracyjnie dopuszczalną na odcinku drogi, którym poruszał się przed doprowadzeniem do zderzenia z pojazdem marki B., ponieważ prędkość określana w opinii biegłego sądowego A. P. była jedynie oszacowana. Wracając jeszcze do argumentacji pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej to ewidentnie przywoływał on jedynie okoliczności niekorzystne dla podsądnego, jednocześnie pomijając występujące w tej sprawie po jego stronie okoliczności łagodzące. Sąd meriti tymczasem był zobowiązany do uwzględnienia wszystkich tych okoliczności obciążających oraz przede wszystkim stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu, które nie były tak znaczące jak zgłaszał w apelacji pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej. Sąd I instancji wywiązał się z tego zadania należycie, określając wymiar kary odpowiedniej do wagi przestępstwa przypisanego P. G. i jego zawinienia. W wymiarze kary orzeczonej w zaskarżonym wyroku znalazły zatem odzwierciedlenie

wszystkie okoliczności obciążające jak i łagodzące, trafnie dostrzeżone i zaznaczone w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia. Nie można przy tym zapominać, że zgodnie z art. 54 § 1 kk wymierzając karę młodocianemu, sąd kieruje się przede wszystkim tym, aby sprawcę wychować. Nie oznacza to oczywiście wyłączenia dyrektyw wymiaru kary z art. 53 kk względem sprawców młodocianych, jednak organ meriti winien mieć zawsze na uwadze względy wychowawcze kiedy wymierza karę takiemu właśnie sprawcy. Sąd I instancji odpowiednio wyważył wszystkie te kwestie i trafnie wymierzył oskarżonemu, który w dacie czynu miał niespełna 20 lat karę 1 roku pozbawienia wolności za przestępstwo z art. 177 § 2 kk (ustawodawca przewidział za tego typu czyn karę pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 8 lat). Oskarżony nie jest przy tym dotknięty demoralizacją, oprócz tego czynu nie naruszał porządku prawnego, w tym jako kierujący pojazdami mechanicznymi (brak wykroczeń i punktów karnych, k. 743), studiuje na Politechnice (...), otrzymując stypendium rektorskie (k. 744). Jak wynika z analizy akt sprawy oraz zachowania oskarżonego podczas rozprawy apelacyjnej podsądny ma świadomość naruszonych przepisów prawa oraz, co istotne tragicznego skutku wypadku, który spowodował swoim zawinionym zachowaniem.

Uwzględniając także te okoliczności organ odwoławczy nie miał również żadnych zastrzeżeń do decyzji o zastosowaniu środka probacyjnego w postaci warunkowego zawieszenia wykonania kary. Zostały w tej sprawie spełnione wszystkie przesłanki, o jakich mowa w art.

69 § 1 i 2 kk, a wymiarzenie P. G. tego typu kary będzie wystarczające by spełnić wszystkie cele stawiane karze, zarówno w aspekcie prewencji generalnej, jak i indywidualnej. Mając to wszystko na uwadze Sąd Okręgowy uznał, że zaostrenie kary zawnioskowane przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej nie miało racji bytu w realiach niniejszej sprawy. Można wręcz stwierdzić, że to kara proponowana przez skarżącego byłaby rażąco niewspółmierna i za surowa do okoliczności rozpatrywanego przypadku. Można odnieść wrażenie, że miała by ona stanowić swego rodzaju odwet wobec sprawcy, który spowodował u pokrzywdzonej poważne skutki zdrowotne, których jednak oskarżony nie obejmował swoim zamiarem i nie mógł ich przewidzieć.

Wniosek

Zmiana zaskarżonego wyroku w zakresie orzeczenia o karze i wymiarzenie oskarżonemu kary 4 lat pozbawienia wolności.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Brak podstaw do uwzględnienia powyższego wniosku z uwagi na bezzasadność omówionego zarzutu. Kara w wymiarze orzeczonym przez Sąd I instancji była współmierna do stopnia winy oraz społecznej szkodliwości czynu, jakiego dopuścił się P. G.. Uwzględniono wszystkie okoliczności obciążające i łagodzące występujące w tej sprawie, a kara mieści się w granicach sędziowskiej

swobody wymiaru kary, wedle dyrektyw z art. 53 § 1 i 2 kk. Natomiast kara proponowana w apelacji pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej była niewspółmiernie surowa, nie uwzględniała ona w ogóle okoliczności łagodzących, a także ignorowała zupełnie fakt, iż poważne obrażenia ciała jakich doznała N. R. były częściowo skutkiem niefortunnego zbiegu pewnych okoliczności losowych, na które oskarżony nie miał wpływu.

Lp.	Zarzut	
3-3.	<p><u>Zarzut _____ podniesiony _____ przez prokuratora:</u></p> <p>Obraza przepisów prawa materialnego, tj. art. 72 § 1 kk, co spowodowało, że orzeczenie nie odpowiada prawu, polegająca na nienałożeniu na oskarżonego P. G. przynajmniej jednego z obowiązków probacyjnych wymienionych w art. 72 § 1 kk, do czego zgodnie z brzmieniem tego przepisu sąd rozstrzygający był zobowiązany.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Nie ulega wątpliwości, że przepis art. 72 § 1 kk zobowiązuje sąd do nałożenia na oskarżonego przynajmniej jednego z obowiązków probacyjnych wymienionych tam w pkt 1-8 przy zastosowaniu instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary, które nie jest połączone z jednoczesnym orzeczeniem środka karnego. Zatem brak orzeczenia takiego obowiązku należy ocenić jako rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie tego przepisu</p>		

prawa materialnego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2021 r., sygn. akt II KK 88/21, Legalis nr 2649980). Uwzględnivszy powyższe, Sąd odwoławczy zgodził się z apelującym prokuratorem, że Sąd Rejonowy dopuścił się rażącej obrazy przepisów prawa materialnego albowiem pomimo orzeczenia wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania bez środka karnego nie nałożył na niego żadnego z obowiązków probacyjnych wymienionych w przepisie art. 72 § 1 pkt 1 kk. Konieczne było więc naprawienie tego uchybienia w instancji odwoławczej poprzez dokonanie odpowiedniej modyfikacji zaskarżonego orzeczenia celem dostosowania jego treści do wymogów prawa materialnego. Sąd II instancji uznał, że wystarczające będzie nałożenie na oskarżonego zobowiązania go do informowania sądu o przebiegu okresu próby co 6 miesięcy, zgodnie z wnioskiem prokuratora. Obowiązek ten pozwoli na zapewnienie sądowi kontroli nad zachowaniem podsądnego w okresie próby, a dodatkowo nasilona kontrola postępowania P. G. i jego życia osobistego w tym czasie uświadomi mu, że nie pozostaje on bezkarny, a każde naruszenie porządku prawnego będzie rozważane jako przesłanka do zarządzenia wykonania kary warunkowo zawieszanej.

Wniosek

Zmiana wyroku i orzeczenie wobec oskarżonego P. G. na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 kk obowiązku probacyjnego w postaci

zasadny

częściowo zasadny

niezasadny

informowania Sądu co 6 miesięcy o przebiegu okresu próby.		
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Konsekwencją zasadności omówionego powyżej zarzutu ze strony oskarżyciela publicznego była ingerencja organu odwoławczego w treść zaskarżonego rozstrzygnięcia, zgodnie z wnioskiem końcowym apelacji prokuratorskiej. Dlatego też Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 kk zobowiązał oskarżonego do informowania sądu o przebiegu okresu próby co 6 miesięcy.		
Lp.	Zarzut	
3.4.	<u>Zarzut podniesiony przez prokuratora:</u> Błędne określenie wysokości powstałych w toku postępowania przed Sądem I instancji kosztów procesu.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Prokurator nie sformułował co prawda zarzutu dotyczącego błędnego ustalenia wysokości kosztów procesu powstałych w trakcie postępowania przed Sądem I instancji, jednakże z uzasadnienia wniesionej apelacji wynika, że zakwestionował określoną przez Sąd I instancji wysokość tych kosztów, jakimi został obciążony P. G.. Apelujący trafnie podkreślił, że Sąd Rejonowy w zaskarżonym		

wyroku nie zwolnił oskarżonego od kosztów postępowania w żadnej części, co więcej w uzasadnieniu Sąd ten wskazał, że w całości koszty sądowe ponieść ma oskarżony. Ponadto, wymienione w podstawie prawnej pkt 4 kontrolowanego orzeczenia przepisy świadczą właśnie o zamiarze obciążenia podsądnego tymi kosztami w całości. Z niewiadomych względów Sąd Rejonowy jednak ustalił, że łącznie koszty te opiewały na kwotę 4.322,41 zł, nie podając żadnych danych w tym temacie. Znamienne jest przy tym, że na k. 592 znajduje się szczegółowe wyliczenie kosztów postępowania przygotowawczego, które po doliczeniu kosztów za postępowanie przed Sądem I instancji wskazanych w apelacji prokuratora, łącznie dawały właśnie sumę 5.163,82 zł. Ponadto Sąd Rejonowy chociaż w pkt 4 wyroku powołał przepisy stanowiące podstawę wymierzenia oskarżonemu opłaty to nie określił on jej wysokości, która powinna wynosić 180 zł.

Wniosek

Zmiana punktu 4 wyroku poprzez zasądzenie na podstawie art. 627 kpk i art. 2 kpk ust. 1 pkt 3 ustawy o opłatach w sprawach karnych od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych w kwocie 5.163,82 zł oraz wymierzenie mu opłaty w kwocie 180 zł.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Wskazane wyżej uchybienia organu meriti w zakresie wyliczenia wysokości powstałych kosztów

procesowych za postępowanie przygotowawcze i postępowanie przed Sądem I instancji, jak również określenia wysokości opłaty, które należało zasądzić od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa spowodowały konieczność ingerencji w tę część wydanego wyroku. Dlatego też Sąd II instancji zmienił zaskarżony wyrok zgodnie z wnioskiem apelującego prokuratora. Na marginesie należy zauważyć, że zliczenie wszystkich wydatków sądowych wedle rachunków znajdujących się w aktach sprawy, daje nawet sumę wyższą niż wskazał prokurator (bez ryczału za doręczenia i kartę karną rachunki na kwotę 5.942,92 zł), przy czym jest możliwość wydania przez Sąd Rejonowy postanowienia uzupełniającego w tym zakresie, w trybie art. 626 § 2 kpk.

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>1.</p>	<p>Dowody zgromadzone w tej sprawie wskazywały, że oba samochody biorące udział w zderzeniu poruszały się drogą (...) w tym samym kierunku.</p>
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>W opisie czynu przypisanego oskarżonemu, za zapisami z aktu oskarżenia ewidentnie błędnie przyjęto wzajemny kierunek poruszania się samochodów biorących udział w przedmiotowym wypadku komunikacyjnym: oskarżony na łuku drogi zjechał na sąsiedni pas ruchu i miałby zderzyć się z jadącym z naprzeciwka samochodem osobowym marki B.. Ustalenie to dawało nieprawdziwy obraz przebiegu inkryminowanego zdarzenia. Natomiast tor jazdy obu pojazdów czyli B. i H. (...) bezsprzecznie przebiegał inaczej niż opisano, gdyż samochód oskarżonego wjechał z łącznicy na trasę S11, gdzie oba te samochody poruszały się w tym samym kierunku. Sąd odwoławczy uznał, że niezależnie od kierunku i zakresu wniesionych</p>	

<p>środków odwoławczych, konieczna była ingerencja w treść zaskarżonego orzeczenia w zakresie opisu czynu przypisanego P. G. po to by oddawał on rzeczywisty przebieg sytuacyjny zdarzenia drogowego z dnia 7 marca 2020 r.</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>1.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>
<p>Wyrok Sądu I instancji (poza zmianami opisanymi w pkt 5.2.) utrzymano w mocy w pozostałej części.</p>	
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy</p>	
<p>Powodem utrzymania wyroku w mocy w pozostałej części była niezasadność znaczącej części zarzutów apelacji pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej i jej całkowita nieskuteczność, jak też brak podstaw wskazanych w art. 439, 440 i 455 kpk, uzasadniających zmianę lub uchYLENIE wyroku poza granicami zarzutów i wniosków apelacji.</p>	
<p>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>1.</p>	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>
<p>Wyrok Sądu I instancji został zmieniony w ten sposób, że w opisie czynu przypisanego w pkt 1 przyjęto, że oba samochody biorące udział w zderzeniu poruszały się drogą (...) w tym samym kierunku.</p>	
<p>Zwięźle o powodach zmiany</p>	
<p>Sąd Okręgowy z urzędu dostrzegł niespójność pomiędzy opisem czynu przypisanego podsądnemu, a rzeczywistym przebiegiem inkryminowanego zdarzenia, która budowała mylne wyobrażenie o torach ruchu obu pojazdów uczestniczących w tym wypadku drogowym. Konieczne więc było dokonanie modyfikacji opisu czynu</p>	

przypisanego podsądnemu by jego treść odpowiadała realnemu przebiegowi osądzanego wydarzenia.	
2.	Przedmiot i zakres zmiany
Wyrok Sądu I instancji został zmieniony w ten sposób, że na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 kk zobowiązano oskarżonego do informowania sądu o przebiegu okresu próby co 6 miesięcy.	
Zwięźle o powodach zmiany	
Wskazana zmiana była niezbędna z uwagi na dopuszczenie się przez Sąd I instancji obrazy przepisu prawa materialnego, tj. art. 72 § 1 kk, który w przypadku orzeczenia kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, przy jednoczesnym zaniechaniu orzekania o środkach karnych, obliuguje organ meriti do nałożenia na oskarżonego przynajmniej jednego z obowiązków wymienionych w art. 72 § 1 kk. W zaskarżonym wyroku zabrakło takiego rozstrzygnięcia i dlatego niezbędna była ingerencja organu odwoławczego celem dostosowania kontrolowanego orzeczenia do wymogów prawa materialnego.	
3.	Przedmiot i zakres zmiany
Wyrok Sądu I instancji został zmieniony w ten sposób, że w pkt 4 podwyższono wysokość kosztów należnych od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa do kwoty 5.163,82 zł i wymierzono mu opłatę w wysokości 180 zł.	
Zwięźle o powodach zmiany	
Kontrola odwoławcza zaskarżonego orzeczenia doprowadziła do stwierdzenia, że określona przez Sąd I instancji wysokość kosztów procesu była niepoprawna. Ponadto Sąd Rejonowy nie określił w pkt 4 wysokości opłaty należnej od oskarżonego, chociaż powołane w postawie prawnej tego punktu wyroku przepisy świadczyły jednoznacznie, że opłata ta miała i powinna mu zostać wymierzona kwotowo już na etapie wyrokowania. Dlatego też Sąd Rejonowy by konwalidować te błędy podwyższył wysokość kosztów należnych od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa do	

kwoty 5.163,82 zł i wymierzył mu opłatę za I instancje w wysokości 180 zł.

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia	
4.1.	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania	
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
3.	<p>Przepis art. 636 § 1 kpk stanowi, że w sprawach z oskarżenia publicznego, w razie nieuwzględnienia środka odwoławczego wniesionego przez oskarżonego lub oskarżyciela posiłkowego, koszty procesu za postępowanie odwoławcze ponosi na ogólnych zasadach ten, kto wniósł środek odwoławczy, a jeżeli środek ten pochodzi wyłącznie od oskarżyciela publicznego – koszty procesu za postępowanie odwoławcze ponosi Skarb Państwa. Zgodnie z § 2 tego przepisu w razie nieuwzględnienia środków odwoławczych wniesionych przez co najmniej dwa uprawnione podmioty, stosuje się odpowiednio art. 633 kpk.</p> <p>Mając na względzie powyżej przytoczone normy prawne oraz także i te wyrażone w przepisach art. 627 i 635 kpk, kosztami procesu za postępowanie odwoławcze należałoby obciążyć oskarżonego oraz oskarżycielkę posiłkową reprezentowaną przez ojca M. R.. Wynikało to z tego, że uznano racje apelacji prokuratora wniesionej na niekorzyść oskarżonego, natomiast apelacja pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej nie zasługiwała na uwzględnienie. Sąd odwoławczy na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił te strony od obowiązku uiszczenia należnych od każdego z nich po połowie kosztów postępowania odwoławczego. Uznał bowiem, że dla oskarżonego po pierwsze takie rozstrzygnięcie stanowiłoby nadmierne obciążenie, gdyż ciężar na nim stosunkowo wysokie koszty sądowe wynikające z zaskarżonego wyroku, jeszcze podwyższone przez Sąd Okręgowy gdzie oskarżony studiuje i nie może w związku z tym podjąć stałej pracy, a po drugie przemawiały za tym względy słuszności, gdyż zmiana wyroku na niekorzyść oskarżonego była spowodowana błędami popełnionymi przez organ orzekający. Przeciwno obciążaniu ojca reprezentującego małoletnią kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze także przemawiały zasady słuszności. Na skutek wypadku drogowego oskarżycielka posiłkowa odniosła poważne obrażenia ciała, z którymi będzie się zmagać do końca życia, a apelujący w jej imieniu</p>

pełnomocnik miał słuszność co do braku opisanie
w uzasadnieniu wszystkich obrażeń doznanych przez
ofiary wypadku.

7. PODPIS

Małgorzata Winkler-Galicka Hanna Bartkowiak Małgorzata Ziolecka